

UABDIVULGA
 REVISTA DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

**UAB
INVESTIGA**

ACTIVITATS

TESIS

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONS

FILOLOGIA

Escenes d'amor cortès en la part posterior d'un mirall (ivori), primer terç del s. XIV, París, Musée du Louvre. Foto: Marie-Lan Nguyen.

TESIS

Una revisió de Josep Palau i Fabre, dramaturg

L'escriptor Jordi Coca, a través de la seva tesi doctoral realitzada a la UAB, ens descobreix un nou Josep Palau i Fabre dramaturg més enllà del que l'*Obra Literària Completa* de l'autor ens permetia conèixer. La tesi inclou textos inèdits de Palau que ens el presenten com a un precursor del teatre de l'absurd entre altres revelacions que permeten reinterpretar-lo.

[+]

A FONS

El trauma del veterà de guerra en la literatura anglesa

L'empremta de la Primera Guerra Mundial es palesa en la literatura anglesa amb la figura recurrent del retorn del soldat incapaç de superar l'horror de la guerra. Una investigació de la UAB suggereix que la novel·la de Rebecca West, *The Return of the Soldier* (1918), a diferència de les seves contemporànies, explora el trauma de guerra des d'una altra perspectiva.

[+]

TESIS

Els neologismes en llengua xinesa

Xina, Hong Kong i Taiwan comparteixen bàsicament la mateixa cultura i llengua xineses, però cada un d'aquests tres llocs ha experimentat diferents transformacions socioculturals durant els dos últims segles. Aquesta investigació de la UAB, tesi doctoral de Wu Chia-hua, inclou l'estudi dels neologismes en aquestes tres regions durant els segles XX i XXI.

[+]

A FONS

El món obscur i la música en els mites andins

La música té en les principals tradicions un valor iniciàtic: connecta amb allò obscur, amb l'ocult, i dóna veu a allò que està en silenci. Les històries de la música apareixen sovint en els mites musicals

02/2012 - La malaltia de l'amor en la medicina medieval

L'amor no correspost ens ha fet patir a tots alguna vegada. Al llarg de la història, aquest patiment ha estat considerat fins i tot una malaltia. Arnau de Vilanova, metge reputat de reis i papes de l'edat mitjana, va escriure nombroses obres de medicina i teologia, entre elles un tractat sobre l'amor heroic. Aquest era el nom que es donava en la medicina medieval a la malaltia de la passió amorosa no corresposta i que havia estat objecte d'estudi des de la Grècia Clàssica fins als temps d'Arnau. Sebastià Giralt, professor de Filologia Llatina de la UAB, s'ha encarregat de la primera traducció existent d'"El tractat sobre l'amor heroic" d'Arnau de Vilanova que constitueix la primera monografia mèdica sobre la malaltia de la passió amorosa. L'autor en descriu les causes, els símptomes i els remeis. Qui sap si en aquest tractat del segle XIII podrem trobar alguns consells útils per a aquest mal sense temps.

Referències

"Tractat sobre l'amor heroic"

Arnau de Vilanova (c. 1240-1311) va ser un dels metges més notables de l'Edat Mitjana llatina per la seva extensa obra mèdica, la seva docència a la Facultat de Medicina de Montpeller i el seu gran prestigi professional com a metge de reis i papes. Alhora destaca com un pensador religiós singular, que va lluitar fins al final de la seva vida per impulsar una reforma de l'Església, i com un dels primers autors de teologia en català, malgrat que la major part de la seva obra va ser escrita en llatí. Dissortadament la persecució de les seves idees espirituals per la Inquisició i altres sectors del poder eclesiàstic va distorsionar el seu llegat fins al punt que la seva figura resta, encara avui dia, enterbolida per la llegenda d'alquimista, mag i profeta que l'envolta.

Entre les novetats editorials aparegudes en l'any del set-centè aniversari de la seva mort hi ha la primera traducció mai feta en qualsevol llengua del *Tractatus de amore heroico* (Tractat sobre l'amor heroic). Aquest breu escrit no tan sols és el més antic dels conservats d'Arnau de Vilanova, sinó que també constitueix la primera monografia mèdica sobre la malaltia de la passió amorosa. La designació d'heroic o *hereos* que rebia aquest trastorn en la medicina medieval és una deformació d'*eros*, amor-passió en grec, que du a la confusió amb "heroi" com a sinònim de noble o amb el terme llatí *herus* 'senyor'. Aquesta confusió reflecteix la confluència de la visió de l'amor obsessiu no correspost com a malaltia, que es remunta a la medicina grega, i la idea de l'amor cortès sorgit en la poesia del segle XII, segons el qual l'enamorat se sotmet a la persona estimada com un vassall al seu senyor. La concepció literària de l'amor, doncs, va ser medicalitzada en el segle XIII, quan la medicina s'ensenyava cada vegada més a les universitats i anava estenent la seva influència en la cultura i la societat coetànies. Així mateix, el concepte mèdic de la malaltia de l'amor passaria a la literatura i la trobem en Dante, Boccaccio, Ausiàs March, la Celestina i Edmund Spenser.

D'acord amb la visió de la malaltia amorosa desenvolupada per la medicina llatina medieval a partir d'autoritats gregues i àrabs com Galè i Avicenna, el tractat d'Arnau exposa les causes, els símptomes i els remeis d'aquest trastorn. De tota manera, Arnau es distingeix dels altres autors en considerar l'amor heroic pròpiament un símptoma més que no pas una malaltia i en deslligar-lo de la malenconia, en la qual se solia enquadrar. No és possible explicar aquí amb detall el complex procés fisiològic de la malaltia, que és el que ocupa més espai en el tractat, però en síntesi Arnau l'atribueix a un judici erroni de la facultat estimativa. Aquesta facultat, situada en el cervell, té la funció de jutjar el que arriba a la percepció i en el cas de l'enamorat heroic l'indueix a l'engany de creure que l'objecte del seu amor està per damunt de tots els altres. L'error de judici el provoca la calor excessiva generada per l'anticipació del plaer extraordinari que l'afectat concep respecte de l'objecte del seu amor, probablement a causa del delit singular associat al sexe.

A partir d'aquest origen, Arnau explica les causes dels símptomes: extenuació i afebliment del cos, color grogós, insomni, manca de gana, tristesa en l'absència de la persona estimada o alegria en la seva proximitat. El tractat es clou amb una breu exposició raonada d'alguns remeis: mostrar els defectes de l'ésser estimat o distreure'n el pensament amb activitats agradables, com ara dormir, conversar amb amics, passejar per la natura, sentir música, tenir relacions sexuals amb "joves especialment plaents" i sobretot viatjar, com més lluny millor.

Com es desprèn del prefaci, Arnau redacta el tractat com a resposta d'una consulta teòrica d'un antic company d'estudis sard i, per tant, a diferència d'altres escrits seus, no està lligat a cap experiència clínica. De fet, no consta que cap enamorat hagués estat mai tractat del mal d'amors per cap metge durant l'edat mitjana i, en conseqüència, sembla que l'amor heroic no va passar de ser una qüestió teòrica en la medicina medieval.

presentes en totes les tradicions. Una investigació de la UAB compara algunes històries de la tradició occidental amb les històries mítiques andines.

[+]

Cofre amb escenes d'amor cortès, provinent de Llemotges, c. 1180, British Museum, Londres. Foto: Kotomi Yamamura.

Sebastià Giralt

Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Sebastia.Giralt@uab.cat

 Obtenir en PDF

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar